

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ

**кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня бакалавр
зі спеціальності 6.030508 «Фінанси і кредит»**

за темою:

«Особливості організації фінансів страхової компанії»

Виконавець:
студентка факультету фінансів
та банківської справи

Дромашко Катерина Олегівна

/підпис/

Науковий керівник:
старший викладач

Сташкевич Наталія Миколаївна

/підпис/

Одеса 2019

Актуальність теми дослідження. Серед відмінних рис сучасного страхового ринку України слід виділити прагнення до консолідації страхової діяльності, а з іншого боку посилення конкурентної боротьби на ринку. Те й інше вимагають від страховиків забезпечення високої якості послуг страхувальникам за рахунок підвищення економічної ефективності своєї діяльності та оптимізації внутрішніх процесів. Економічна ефективність діяльності страхової організації залежить, перш за все, від організації фінансів і від роботи з мінімізації ризиків, що загрожують бізнесу компанії.

Актуальність теми дослідження визначається необхідністю регулювання діяльності страхової організації, яке слід здійснювати шляхом організації фінансів, так як вони відображають поточний стан компанії, дозволяють прогнозувати і планувати результати майбутньої діяльності. Організація фінансів, включає оперативне реагування на зміни економічної ситуації, а також постійний моніторинг, змін, планування і моделювання діяльності страховика. Тому першочерговим завданням для страховика є розробка моделі фінансових потоків, що характеризує специфіку його бізнесу і дозволяє врахувати всі можливі зовнішні і внутрішні зміни.

Крім того, необхідно виявити ризики, пов'язані з діяльністю компанії, визначити методики їх оцінки та врахувати їх в рамках фінансової моделі. Використання такої моделі дозволить отримувати і аналізувати інформацію про стан всіх аспектів бізнесу страховика, приймати управлінські рішення, відповідні поточним потребам. Реалізуються дані процеси сьогодні шляхом впровадження інформаційних технологій, модель даних в яких відповідає організації фінансів, що відображає специфіку компанії.

В ЄС основним документом, що регулює організацію фінансів страхових компаній, є концепція платоспроможності Solvency , існуюча в рамках системи державного контролю за діяльністю страхових компаній. Поточна система контролю платоспроможності страховиків в ЄС була створена в 70-х роках з подальшими доробками і оновленнями 2002р. Відповідно до першої директивою органи страхового нагляду повинні були контролювати рівень платоспроможності страхової компанії, правильність формування страхових резервів і їхнє розміщення.

В даний час стало очевидним, що органи страхового нагляду не повинні обмежуватися контролем рівня платоспроможності, методик формування та способів розміщення страхових резервів, а повинні перевіряти надійність систем управління, ведення бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю страхових компаній. У зв'язку з цим в ЄС розробляється нове покоління директив в області контролю за платоспроможністю страхових компаній (Друга директива по неплатоспроможності - Solvency метою якої є перегляд Європейської системи контролю за страховими компаніями).

В якості інформаційної бази дослідження використовувалися законодавчі акти і дані офіційної статистики України, державні служби страхового нагляду, робочі матеріали страхових організацій, публікації в періодичній фінансовій і економічній пресі, аналітичні та статистичні огляди, нормативні акти Європейського союзу, а також належні до даної проблеми праці вчених, Адамчук Н.Г., Ахвледіані Ю.Т., Балакіревої , В.Ю., Віханського О.С., Гварліані Т.Є., Горбунова А.Р., Зозулі Н.В., Івашкина Є.І., Коломина Є.В., Орланюк-Малицької Л.А., Рябікина В.І., Турбіної К.Є., Хоминич І.П., Шеремета, В.В., Юлдашева Р.Т. та інших економістів.

Метою даної роботи є узагальнення теоретичних особливостей та практичних засад процесу організації фінансів страхової компанії.

Завданнями, які вирішувалися в процесі написання дипломної роботи, є наступні:

- охарактеризувати теоретичну сутність організації фінансів страхової компанії;
- розглянути склад і структуру організації фінансів страхової компанії;
- провести організаційно-економічну характеристику страхової компанії «Арсенал Страхування»;
- проаналізувати фінансову діяльність страхової компанії «Асенал Страхування»;
- провести економіко-математичне моделювання оцінки страхової компанії;
- розробити шляхи та методи вдосконалення ефективності організації фінансів страхової компанії;

— знайти інноваційні підходи до організації фінансів в страховій компанії;

Об'єкт дослідження – процес організації фінансів СК «Асенал Страхування».

Предмет дослідження – практичне та методологічне значення щодо організації фінансової діяльності СК «Асенал Страхування».

Теоретична значущість роботи полягає в тому, що в ході дослідження отримані результати і обґрунтовані положення, які можуть бути використані при здійсненні фінансового менеджменту в страхових організаціях, а також органами державного страхового нагляду при контролі ефективності роботи страхових компаній. Конкретне застосування можуть знайти: про розроблена методика управління фінансовими потоками; про ідентифіковані ключові етапи впровадження системи управління фінансовими потоками; про методику обліку ризиків в рамках управління фінансовими потоками страховика.

Практична значимість роботи полягає в тому, що результати дипломного дослідження можуть знайти практичне застосування в: діяльності органів державного страхового нагляду; управлінської діяльності страховиків; в навчальному процесі при проведенні занять з дисциплін: «Страхова справа», «Страховий менеджмент», «Фінансовий менеджмент страхової компанії».

Методологічні основи дослідження. Методологія дослідження ґрунтується на аналізі сучасної теорії і практики фінансового менеджменту в страхових компаніях, методах порівняльного аналізу і синтезу. В роботі використані методи і прийоми: наукова абстракція, дедукція та індукція, методи класифікації та побудови типології, метод формалізації, методи статистичного аналізу. При у розробці методики організації фінансів використані також методи статистики, управлінського обліку та бюджетування.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІНАНСІВ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ» розглянуто сутність, склад та структура організації фінансів страхової компанії.

У другому розділі «Аналіз організації фінансів страхової компанії «Арсенал Страхування»» проаналізовано організаційно-економічну характеристику, організацію фінансів та оцінку діяльності страхової компанії «Арсенал Страхування».

У третьому розділі «Шляхи та методи вдосконалення ефективності організації фінансів страхової компанії» запропоновано напрями удосконалення та інноваційні підходи до організації фінансів в страховій компанії.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Страхування є специфічним видом підприємницької діяльності, поява якого в Україні пов'язана із скасуванням державної монополії у сфері страхування. Демонізація страхової справи і виникнення страхових компаній як повноцінних суб'єктів господарювання вимагає переосмислення місця та ролі їхніх фінансів у складі фінансової системи країни вже як ланки децентралізованих фінансів.

2. З урахуванням сутності децентралізованих фінансів та особливостей страхової діяльності можна визначити фінанси страхових організацій як регульовані державою економічні відносини у грошовій формі, які виникають в процесі формування, розподілу і використання фінансових ресурсів страховика для забезпечення його статутної діяльності, власного розвитку та інтересів засновників. Фінансові відносини, які опосередковують кругообіг коштів страхової організації виникають між страховиком та страхувальниками, засновниками, державою, перестраховиками, персоналом та іншими суб'єктами. Матеріальним втіленням фінансових відносин на рівні суб'єктів господарювання є фінансові ресурси.

3. Забезпечення функціонування страхових компаній необхідними фінансовими ресурсами для досягнення поставлених завдань економічного і соціального розвитку здійснюється у процесі її фінансової діяльності. Фінансова діяльність страхової компанії розглядається у вузькому і широкому розумінні. За П(С)БО №4 «фінансова діяльність — діяльність, яка призводить до змін розміру і складу власного та позикового капіталу підприємства». Управління капіталом

страхової компанії донедавна розглядалося виключно з точки зору забезпечення виконання страховиком своїх зобов'язань перед страхувальниками, тобто лише з позицій достатності капіталу й тільки державою в особі регуляторних органів. Однак останнім часом страхова діяльність вважається досить привабливою для інвестування, що зумовлює інтерес до питань управління капіталом страховика з метою визначення його вартості, структури, ціни залучення та порівняння з можливими альтернативними вкладаннями.

4. Розвиток суб'єкта страхового бізнесу — це незворотна, спрямована, закономірна зміна у його соціально-економічній системі, що відбувається під впливом зовнішніх та внутрішніх факторів і передбачає перехід страховика з одного стану в інший, що супроводжується зміною його кількісних та якісних характеристик. Це довгострокова категорія, тому і показники, що характеризують ефективний розвиток, повинні визначатись через методи стратегічного аналізу. Ефективний розвиток страхової компанії передбачає зростання її фінансового результату та ринкової вартості за умови забезпечення фінансової стійкості та платоспроможності.

5. СК «Арсенал Страхування» є однією з перших страхових організацій України. страхова компанія надає широкий спектр послуг у сфері обов'язкового та добровільного страхування. Однак у досліджуваному періоді спостерігалось зниження обсягу страхових платежів з видів обов'язкового та добровільного страхування. Позитивно оцінено зростання валюти балансу. В структурі пасивів найбільша питома вага припадає на власний капітал (86,7%), що свідчить про значну фінансову стійкість страховика.

6. В цілому загальна оцінка фінансового стану страховика за тестами раннього попередження може бути визначена як задовільна, що свідчить про відсутність серйозних проблем у страхової компанії і про те, що фінансові показники знаходяться на середньому рівні.

7. При проведенні аналізу пасиву балансу було визначено, що на 86,7% діяльність страхової компанії фінансується за рахунок власного капіталу. Необхідно зазначити, що це забезпечує досить високу фінансову стійкість, що є важливим для страхувальників оскільки свідчить про її надійність. Однак при цьому її страхові

резерви недостатньо залучаються для фінансування діяльності страхової компанії, які на відміну від власного капіталу і банківських кредитів є безкоштовним джерелом фінансових ресурсів. Чисті страхові резерви складають лише 7,9% в структурі пасивів, що пов'язано зі значною часткою перестраховиків в страхових резервах.

8. У досліджуваному періоді спостерігається висока залежність страхової компанії від перестраховиків. Висока частка прав вимог до перестраховиків у структурі страхових резервів свідчить, що страхова компанія намагається максимально передати ризик і залишити менший обсяг страхових резервів, якими необхідно управляти з позицій їх можливого інвестування. Це сприяє зниженню ризику, однак в той же час спричиняє зниження обсягу фінансових ресурсів, що можуть приносити дохід шляхом їх ефективного інвестування в дозволені законодавством активи.

9. Рівень ефективності фінансово-господарської діяльності страхової компанії значною мірою визначається цілеспрямованим формуванням її капіталу. Оптимізація структури капіталу передбачає досягнення такого співвідношення між власним і залученим капіталом, за якого забезпечується оптимальне поєднання рентабельності власного капіталу та фінансової стійкості страховика. За критерієм мінімізації вартості капіталу та максимізації рівня фінансової рентабельності оптимальною є структура капіталу, за якої діяльність страхової компанії фінансується за рахунок власного капіталу без залучення кредитів.

10. Розроблені планові показники балансу та звіту про фінансові результати свідчать про ефективний розвиток страхової компанії, оскільки у прогностному періоді спостерігається зростання чистого прибутку, показників рентабельності та ринкової вартості страхової компанії і при цьому забезпечується досить високий рівень фінансової стійкості та платоспроможності, що має важливе значення для страхової компанії з огляду на тягар соціальної відповідальності.